

Posudek školitele

Th.Lic. Karel Sládek předložil na Katolické teologické fakultě Univerzity Karlovy v Praze v akademickém roce 2006/2007 disertační práci s názvem *Vladimír Solovjov: mystik a prorok. Osobnost a dílo Vladimíra Solovjova pohledem (nejen) české reflexe*.

Zásadně jde o přepracovanou a vhodně doplněnou práci licenciátní.

V předmluvě *Lze o Solovjovovi mluvit jako o mystikovi a prorokovi?* se doktorand zamýšlí nad významy těchto funkcí, a to ze širšího filosofického hlediska a dospívá ke kladnému přijetí těchto funkcí u Solovjova.

1. kapitola *Uvedení do studia Vladimíra Solovjova* je hezkou ukázkou solidního vědeckého přístupu Karla Sládka. Snaží se postihnout solovjovské bádání v stěžejních dílech autorů, kteří se jím zabývali. Zejména cenné je zmapování článků a publikací v české literatuře, jak starší do roku 1913, tak i v dalších letech (Březina, Chalupný, Klíma, Krejčí a samozřejmě Masaryk). Sládek nepominul teologické reflexe (starší Pořízek, nové Špidlík, Ambros, Tenace, Altrichter a další).

Jádro práce tvoří členěná druhá kapitola *Osobnost a dílo Vladimíra Solovjova ve světle intuice kosmické všejednoty*.

Jde vlastně o umně vypracovaný Solovjovův životopis nahlížený prizmatem mystických setkání Solovjova s Boží Sofií od dětského setkání při liturgii, v Londýně a v Káhiře.

Neméně umně je v rámci životopisu zachycen a analyzován také vývoj Solovjovova myšlení a představeno jeho dílo.

Čtenáře a ty, kdo Solovjova osobně znali, fascinovala nebo znepokojovala jeho eklesiologie, jeho pojetí jednoty církve a vztah k církvi římské. Také Sládek věnuje pozornost tomuto tématu v rozsáhlé podkapitole *Prorocké pravdy v nerozdělené Všeobecné Církvi* (2.3). Je tu také hezky zachycena Solovjovova *ekumenická vize Všeobecné církve* (2.3.4) a její *svátostná povaha* (2.3.5). Velmi čtivou je studie o Solovjovově *konfesním vyznání*, kde doktorand předkládá několik tezí (Jindřich, Mastylak, Masaryk, Salajka, Klíma, Tesková), sám se však vzdává vlastního zhodnocení.

Etickými otázkami jak etiky individuální, tak sociální v Solovjovově díle se doktorand zabývá v podkapitole *Prorocké zvěstování dobra pro společnost* (2.4). Ukazuje také na prorockou roli Solovjovovu pro ruskou společnost 19. století. Úvahy o právu (2.4.3), ekonomii (2.4.5) a válce (2.4.6) jsou velmi zajímavé.

Podkapitola *Zjevení mystické krásy v přírodní evoluci a lásce a* (2.5) mimo jiné poodhaluje vnitřní erotický život Solovjovův a inspirace, které z něj čerpal. Neúspěch ve vztazích k ženě Solovjova přivedl k „rozvedení mystického pozvání pravého smyslu lásky“ (s. 195) zejména v meditaci *Smysl lásky*.

Chronologicky i logicky dospívá práce k závěru Solovjova života, závěrečným dílům, v nichž se zračí jeho *Vize eschatologického konce v předtuše smrti*. (2.6). Karel Sládek si všímá vnitřních zápasů Solovjovových, střetů se zlem, jež ovlivňovaly Solovjovo myšlení v této periodě.

Sládek věnuje soustředěnou pozornost *Solovjovovu „bestselleru“ Tři rozhovory a Krátká legenda o Antikristu* (2.6.3). Zajímavě je poukázáno na možné filosofické inspirace u Tolstého a Nietzscheho a na vztah Solovjovův k islámu, který neztratil nic na své aktuálnosti.

V *Závěru* pak Karel Sládek shrnuje výsledky své práce.

Mám-li hodnotit Sládkovu disertační práci, nemohu jinak než konstatovat její solidnost, zajímavou ideu – sledovat Solovjovův život prizmatem jeho mystické zkušenosti, pozitivně hodnotím práci s originály, pokusy o vlastní překlad, byť básnickému umění bude třeba ještě přidat. Vše je slušně odkazováno v poznámkách.

Velkým pozitivem práce je zmapování českého ohlasu Solovjovova díla. Většina velkých autorů není opomenuta, jak filosofů, tak i teologů. Vytknout by se dalo to, že výběr zřejmě není kompletní, že by stálo za to podívat se do děl novějších českých filosofů a teologů nekatolických.

Jistě by stálo za to zkompletovat, pokud je to v reálných možnostech, solovjovskou literaturu a články ve světové literatuře francouzské, anglické, americké, německé...

Pokud by bylo možno doporučil bych občas odvahu zaujmout vlastní názor nebo vystavět vlastní hypotézu, např. v otázce katolictví/pravoslaví Solovjova.

To je ale úkol do budoucnosti.

Práci nemohu než doporučit k obhajobě.

Doc. ThDr. Václav Ventura, ThD.

29. 8. 2007